

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

www.skolanacelne.cz

***Střední škola, Mateřská škola, Dětský domov
a Speciálně pedagogické centrum Mladá Boleslav,
příspěvková organizace***

PLATNOST OD 1. 9. 2016

Mgr. Ivana Pacovská

ředitelka školy

Obsah

Charakteristika ŠD

Program výchovy a vzdělávání

Cíle a kompetence

Časový plán

Materiální, ekonomické a personální podmínky

Hygiena a bezpečnost v ŠD

1. Identifikační údaje

Základní údaje o škole:

Název školy:

Střední škola, Základní škola, Mateřská škola, Dětský domov a Speciálně pedagogické centrum Mladá Boleslav, příspěvková organizace

Adresa školy: Na Celně 2, Mladá Boleslav, 293 01

Ředitel školy: Mgr. Ivana Pacovská

Zástupce ředitele: Mgr. Anna Petrčková

Výchovný poradce: Hana Hýblová

Vedoucí SPC: Mgr. Ivana Štefaniaková

Protidrogový koordinátor: Mgr. František Zadžora

Koordinátor ŠVP: PhDr. Věra Holotová

Kontakty:

Telefon: 326 321 931 ,326 321 722

Telefon SPC: 326 726 053

E-mail: zvs@skolanacelne.cz

Web: [http:// www.skolanacelne.cz](http://www.skolanacelne.cz)

Zřizovatel školy: Středočeský kraj

Adresa zřizovatele: Zborovská 11,150 21 Praha 5

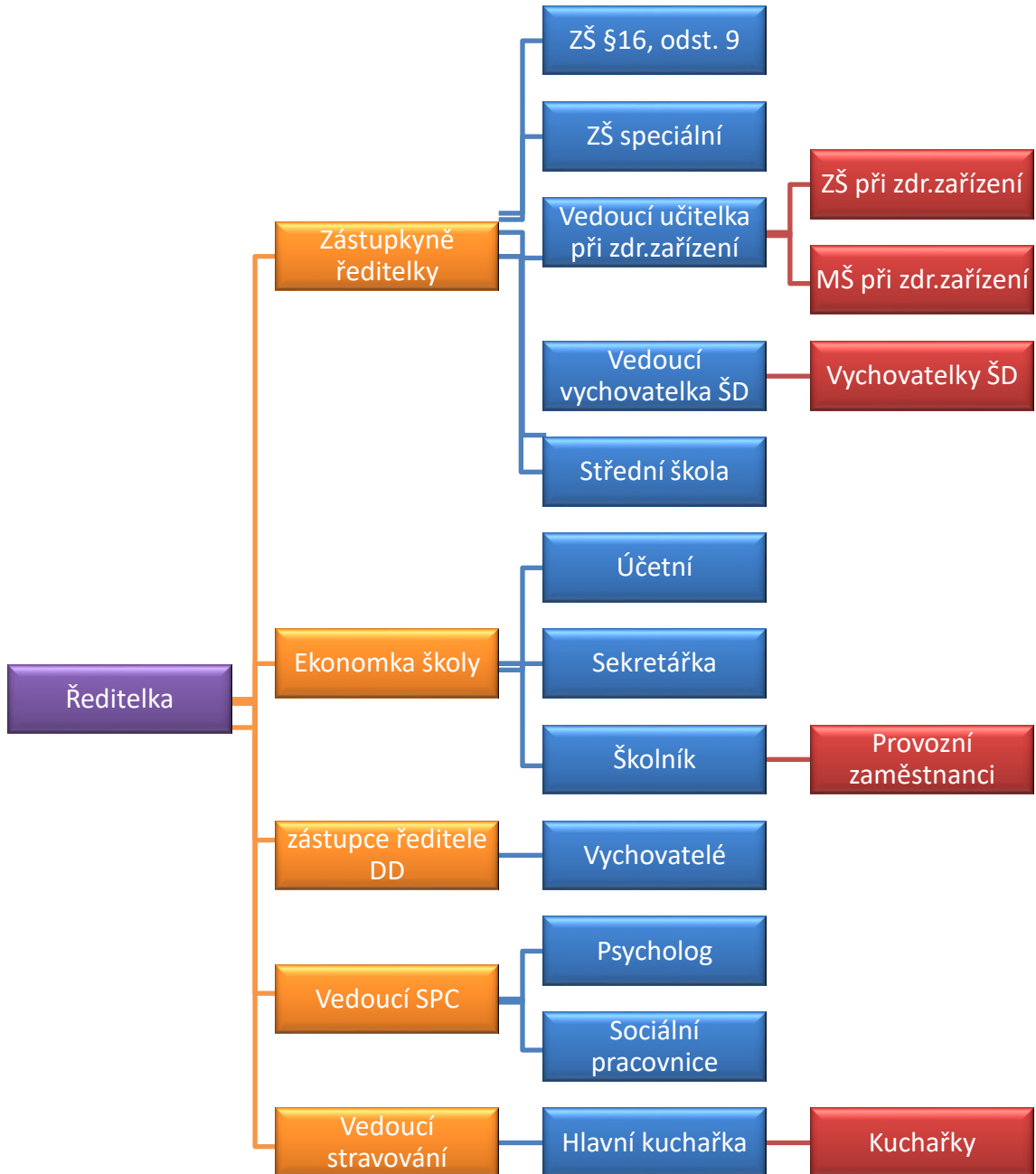
Platnost dokumentu: 1. 9. 2016

kulaté razítko

Mgr. Ivana Pacovská

ředitelka školy

Organizační schéma školy

Charakteristika ŠD

Naši ŠD navštěvují žáci ZŠ, žáci ZŠ speciální a žáci praktické školy dvouleté. Tvoří ji 4 oddělení, průměrná naplněnost je 50 dětí. Jednotlivá oddělení jsou věkově smíšená (např. 2. a 3. ročník).

Naše činnost vychází z pedagogiky volného času. Cílem je snaha o vytvoření místa pro odpočinek dětí po vyučování a zároveň přispět k cílenému ovlivňování jejich volného času.

Školní družina je zřízena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 o zájmovém vzdělávání v platném znění.

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování.

Činnosti probíhají formou pravidelných, průběžných a příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti.

Pravidelné činnosti jsou dány každodenním zaměstnáním oddělení dle týdenní skladby zaměstnání.

Průběžné činnosti jsou tvořeny spontánními aktivitami dětí – při činnostech odpočinkových, rekreačních a při pohybu venku. Necháváme dětem prostor k individuálnímu výběru her.

Příležitostné činnosti jsou činnosti překračující rámec jednoho oddělení (vánoční besídka, vánoční dílna a jarmark, výrobky pro budoucí prvňáčky, ...).

Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými pravidly pedagogiky volného času.

Program výchovy a vzdělávání

- Vychází ze ŠVP naší školy „Příprava na život“, jehož je nedílnou součástí a to z kapitoly „Člověk a jeho svět“ . Je uspořádán do 5. tematických okruhů (Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví)
- Je sestaven pro jeden vzdělávací cyklus , určen dětem od 1. do 5. třídy
- Je tvořen dle polohy a podmínek školy
- ŠVP je otevřený dokument, který se může v průběhu roku doplnit nebo upravit

Cíle a kompetence

Vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst.2 Školského zákona č. 561/2004 Sb.

Naše cíle jsou:

- Kompenzovat u dětí jednostrannou zátěž během školního vyučování
- Osvojení si takových názorů, schopností a dovedností, které umožní dětem dobře zvládnout současný i budoucí život
- Správně motivovat děti nabízením zájmové činnosti, rozvíjet praktické dovednosti v různých činnostech, naučit děti vztahu k vlastnoručně vytvořenému výrobku
- Využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací (uvědomění si citu k vytvořené věci)
- Vést děti ke schopnosti podle potřeby podřízovat se a chápat při tom vzájemné vztahy nadřízenosti a podřízenosti v kolektivu
- Rozvíjet u dětí kamarádství, vést je ke komunikaci, rozvíjet jejich schopnost respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých
- Využívat poznatky, které děti získaly ve škole a vhodným způsobem na ně navázat ve výchovné činnosti
- Využívat preventivního programu školy formou sociálních a komunikačních her (správné řešení konfliktních situací)
- Pěstovat základní pohybové dovednosti dětí a jejich schopnosti odpočinku, rekreace a zájmové činnosti

- Pozorovat přírodu, vést děti k její ochraně, vysvětlovat neznámé a nepochopené pojmy

Podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí a jejich zákonných zástupců ve školní družině a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

1.1 Žáci jsou povinni:

- a) řádně docházet do školní družiny
  - b) dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny k ochraně zdraví a bezpečnosti s nimiž byli seznámeni
  - c) plnit pokyny pedagogických pracovníků vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem
  - d) informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání
  - e) dokládat důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem
- c) oznamovat údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a změny v těchto údajích.

1.2 Žák se ve školní družině chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků.

1.3 Žák chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti. Udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením.

1.4 Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).

1.5 Zákonný zástupce žáka je povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka.

1.6 Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování

základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny, hlásí bez zbytečného odkladu.

1.7 Žák nenosí do družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob.

1.8 Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům družiny se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto zákonem.

2. Provoz a vnitřní režim školy

Přihlašování a odhlašování

Ředitel stanovuje ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění způsob evidence účastníků takto:

2.1 Ve školní družině je určena jako vedoucí zaměstnanec vedoucí vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

2.2 O přijetí účastníka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, táborové činnosti a další podobné činnosti spojené s pobytem mimo školu se rozhoduje na základě písemné přihlášky. Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

2.3 Úplata ve výši 50,- Kč/měsíc je splatná předem, platí se zpravidla ve dvou splátkách – za období září až prosinec a leden až červen. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok.

2.4 Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže

a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi

b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo je účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli.

2.5 Pokud za dítě není uhrazena úplata, ředitel školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze školní družiny.

3. Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je postupováno v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. v platném znění. Vychovatelka ŠD úzce spolupracuje se školou, především při stanovení vhodných forem integrace a forem práce. Je seznámena se závěry odborného vyšetření žáka v poradenských zařízeních. Při vzdělávání těchto žáků probíhá intenzivní spolupráce také s rodiči. Je zohledněno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitelé a zákonní zástupci jsou povinni informovat o všech změnách zdravotního stavu dítěte.

4. Organizace činnosti

4. 1 Provozní doba ŠD je od 6.45 hodin do 15.45 hodin.

4. 2 Při nevyzvednutí žáka do stanovené doby rodiči vychovatelka nejdříve podle možnosti informuje telefonicky rodiče žáka a osoby uvedené na přihlášce dítěte do ŠD.

Pokud je tento postup bezvýsledný

- a) na základě předchozí dohody kontaktuje pracovníka orgánu péče o dítě
- b) na základě předchozí dohody s obecním úřadem kontaktuje pracovníka obecního úřadu
- c) požádá o pomoc Policii ČR

4. 3 Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 14 účastníků.

4. 4 Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti schvaluje ředitel školy na návrh vedoucí vychovatelky školní družiny.

4. 5 Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování (~~příklad~~) zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování

4. 6 Činností družiny se mohou zúčastňovat i žáci nezařazení do družiny, pokud se této činnosti neúčastní plný počet žáků zařazených do družiny stanovený pro oddělení nebo skupinu.

Ranní družina:

Ranní družina začíná v 6.45 hod. a končí v 7.40 hod. odchodem dětí do šatny. První měsíc chodí děti s doprovodem vychovatelky. Mladší děti a děti ze speciálních tříd předává vychovatelka přímo učitel. Činnost je individuální, zaměřená na odpočinek před vyučováním. Individuální hry, rozhovory s dětmi. Děti mohou snídat nebo odpočívat. Vychovatelka zapisuje docházku. Veškeré činnosti ve školní družině vychází z tematického plánu.

Odpolední družina:

Odpolední družina začíná v 11.40 hod. příchodem vychovatelek, jejich přípravou pomůcek a potřeb. Vychovatelka přebírá děti v 11.40 – 11.50 hod. Děti, které končí ve 12.35 hod., přicházejí do družiny samy. Děti ze speciálních tříd a děti mladší předá učitelka v družině.

11.50 – 12.35 hod. – rekreační činnost. Tato činnost je většinou formou vycházky, přizpůsobuje se počasí.

12.30 – 12.50 hod. – příprava na oběd, srovnání věcí v šatně, WC, hygiena

12.50 hod. – v doprovodu vychovatelek jdou děti na oběd.

Pokud děti navštěvují kroužky, na oběd chodí s doprovodem učitelů a do družiny přichází samy po skončení kroužků. Mladší děti a děti ze speciálních tříd s doprovodem učitele.

12.50 – 13.20 hod. – oběd

Děti chodí na oběd tak, aby nestály frontu a využily jídelnu v době, kdy tam nejsou ostatní děti.

13.20 – 13.45 hod. – odpočinková činnost

Tyto činnosti jsou velmi klidné, pohybově i duševně nenáročné. Děti mohou odpočívat i vleže, prohlížet časopisy, věnovat se četbě, kreslit, hrát klidnější hry.

13.45 – 14.15 hod. – výchovné činnosti

Výchovné složky se střídají tak, aby převládala rekreační forma práce. Výchovná činnost se přizpůsobuje počasí. Činnosti navazují na školní vyučování a jsou přizpůsobené věku a potřebám dětí. Při všech činnostech je nutné dbát na bezpečnost. Děti jsou vedeny k udržování pořádku ve všech prostorách, které využívají. Na požádání jsou uvolněny na WC s tím, že se kontroluje včasný příchod.

14.15 – 15.45 hod. – volné hry dle volby dětí, pobyt venku

Pokud jde dítě domů dříve, je nutné to oznámit vychovatelce písemně. Rovněž když má dítě vyzvednout jiná osoba, než je uvedena.

Ve školní družině mohou být jen děti, které jsou zapsané v docházce. Pokud nejsou, tak jen s písemným svolením ředitele nebo zástupce.

Jestliže dítě opustí školní družinu bez dovolení, svévolně, je nutné toto nahlásit telefonicky rodičům a vedení školy.

Klíčové kompetence

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. KOMPETENCE K UČENÍ: učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU: všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE: ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně.

4. SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ KOMPETENCE: samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit-přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE: učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí(přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i druhých.

6. KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU: orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1. Místo, kde žijeme

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Vycházky do okolí, orientace, poznávání ulic, památek, bezpečná nejkratší cesta do školy, pravidla chování na komunikacích v obci.</p> <p>Četba pohádek, pověstí o Českém ráji, Mladé Boleslavi, společné vyprávění, malování pohádek a jejich volná dramaturgie.</p> <p>Prohlubování znalosti místa (názvy ulic, místní památky), poznávat místní zvláštnosti, změny v okolí.</p> <p>Péče a udržování čistoty okolí školy.</p> <p>Návštěvy dětského dopravního hřiště.</p>	<p><u>Obec</u></p> <p>- obecní úřad a důležitá místa v obci (obchody, pošta, zdravotní středisko, knihovna....)</p> <p>- obecní časopis, modely domů, sídliště, besedy na téma změny mého okolí, orientace v místě bydliště (mapa Mladé Boleslavi)</p> <p><u>Škola</u></p> <p>Nejkratší bezpečná cesta do školy, (dopravní značky, přechody...).</p> <p>Seznámení s prostředím školy (estetika prostředí – čistota a výzdoba prostor školy), seznámení se s řádem školní družiny.</p> <p><u>Domov</u></p> <p>Vyprávění o významu slova, vlastní zážitky, ilustrace, povídání o domově, můj dům- můj hrad, pomoc při úklidu – pomoc pro zpříjemnění prostředí.</p>	<p>Tematické vycházky (např. obecní úřad, knihovna, zámek, kostel, muzeum, historické centrum Mladé Boleslavi).</p> <p>Prohlídka prostor školy (např. ředitelna, sborovna, školní věž....).</p> <p>Projekt – Návrh dětského školního hřiště a jeho okolí.</p> <p>Den Země – sběr odpadků v okolí školy.</p> <p>Dopravní soutěž.</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

2. Lidé kolem nás

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Osvojování a dodržování základů společenského chování (zdravení, úcta ke starším, stolování).</p> <p>Vytváření kladného vztahu ke spolužákům, pozitivního klimatu v oddělení (učit se naslouchat, vycházet spolu bez násilí).</p> <p>Kolektivní, míčové, stolní a společenské hry, vytváření dobrých vztahů mezi kamarády, pomoc, empatie.</p> <p>Dodržování řádu školní družiny a školní jídelny, moje práva a povinnosti.</p> <p>Atletické závody</p> <p>Jízda zručnosti</p>	<p><u>Rodina</u></p> <p>Úcta k rodičům, starým lidem, sobě samým, výstavky a malování obrázků, fotografie (jak rostu, moje rodina), výrobky – dárky pro blízké.</p> <p><u>Škola</u></p> <p>Úcta ke každému povolání – pozorování různých zaměstnání lidí a poznávání jejich významu pro život v společnosti (pexesa, puzzle, námětové hry, kvízy, rozvíjení jemné motoriky....).</p> <p>Vztah k handicapovaným dětem – vyprávění, sociální hry a komunikační hry.</p> <p><u>Prevence</u></p> <p>Besedy, spontánní rozhovory (modelové situace - opatrnost při styku s neznámými lidmi, správné řešení konfliktních situací).</p>	<p>Cestování v dopravních prostředcích, hudební soutěž, vystoupení na besídkách, nácvik divadla - vystoupení.</p> <p>Karneval, návštěva divadelních představení.</p> <p>Výtvarná činnost – malování na chodníku, obrázky, dárečky, výtvarné soutěže, výroba dárečků k zápisu.</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

3. Lidé a čas

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Dodržování denního režimu (návyky na pravidelnou činnost – četba pohádky, odpočinek na koberci, kreslení).</p> <p>Vycházky, využití volného času, úcta k času – přesuny a činnosti bez zbytečných prodlev, soutěže, sportovní hry.</p> <p>Orientace v čase – minulost, přítomnost, budoucnost.</p> <p>Pozorování ročních období, rozčlenění roku na čtvrtletí, měsíce, dny....</p>	<p><u>Hodiny</u></p> <p>Soutěže - měření stopkami, výrobky, (kalendáře, papírové hodiny, kreslení obrázků).</p> <p>Vývoj lidského života – dětství, dospělost, stáří (výtvarné techniky, hry, modelové situace).</p> <p><u>Historie a pokrok</u> – besedy a výrobky na různá témata (např.: různé styly oblékání, bydlení dříve a nyní, technická zařízení – rádio, televize, počítač, mobil, kino, divadlo, dopravní prostředky...), hudebně pohybové hry, vývoj řemesel (kreslení, malování).</p> <p><u>Zvyky a tradice</u> – význam lidových zábav (povídání), tradice – výroba masek (Masopust), lidové pranostiky, přísloví, koledy (učení nazpaměť), pověry o nadpřirozených bytostech (četba, ilustrace).</p>	<p>Otevírání studánek.</p> <p>Lidové tradice - vánoční besídka.</p> <p>Karneval, březen - Měsíc knihy (výroba knížek – obal, příběh).</p> <p>Výroba čarodějnic – zábavné odpoledne.</p> <p>Návštěva muzea, výstavy.</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

4. Rozmanitosti přírody

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Četba, využití dětské literatury s přírodní tematikou.</p> <p>Vycházky do lesa, pozorování změn podle ročních období.</p> <p>Péče o pokojové rostliny.</p> <p>Ekologická výchova – třídění odpadu. (pet lahve, papír a ostatní), šetření vodou.</p> <p>Poslech pohádek z CD s přírodní tematikou.</p> <p>Celodružinový výlet na závěr školního roku.</p>	<p><u>Prohlubování znalostí o přírodě</u></p> <p>-Hry v přírodě (dramatické prožitkové hry – domečky pro skřítky, živly, turistické značky, orientační hry).</p> <p>-Práce s encyklopedií, pozorování změn v přírodě a jejích proměn v různých obdobích (nebezpečí bouřka, mlha, náledí).</p> <p><u>Poznávání živočichů a rostlin.</u></p> <p>Besedy – Proč někteří živočichové vymírají, Proč jsme v lese na návštěvě.</p> <p><u>Estetická výchova</u></p> <p>(hlína, modurit, odpadový materiál, kreslení v přírodě, výzdoba třídy přírodninami – listy, výrobky z plodů, malované kamínky, domácí mazlíčci, lesní zvěř).</p>	<p>Vycházka do chráněného území, návštěva mini ZOO).</p> <p>Sběr papíru a třídění odpadu – plasty, baterie.</p>

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5. Člověk a jeho zdraví

Pravidelná činnost	Průběžná činnost	Příležitostná činnost
<p>Základní hygienické návyky – sebeobsluha, pořádek, stolování, šetření majetku, odstraňování hluku, větrání).</p> <p>Odpočinek, relaxace, harmonizace nervové soustavy.</p> <p>Tělovýchovné chvílky, pohybové hry, využití sportovního náradí.</p> <p>Základy společenského chování – zdravení, požádání, poděkování, oslovení.</p> <p>Bezpečnost na silnicích – dobře viditelné oblečení.</p>	<p><u>Zdravá výživa</u> – její výhoda, potravinová pyramida.</p> <p><u>První pomoc</u> – prevence úrazů, důležitá telefonní čísla, ošetření drobných poranění. Blízkost lesa – klíšťa, požáry.</p> <p>Besedy o zdravém <u>životním stylu</u> – sociálně patologické jevy (kouření, alkohol, drogy), zdravá rodina – civilizační choroby.</p> <p>Oblékání podle ročních období – otužování.</p> <p><u>Sebevzdělání a komunikace</u> – Využití časopisů, doplňovačky, křížovky, didaktické hry, rozvíjení slovní zásoby, příprava na vyučování, vyprávění, pamětní učení básniček, jazykolamy, smyslové hry.</p> <p><u>Esteticko výchovná činnost</u> – rozvoj jemné motoriky, papírové manekýny, textilní koláže, bezpečnost při práci a čistota práce.</p>	<p>Výlet do přírody – atletická soutěž, návštěva školní knihovny.</p> <p>Soutěž se zdravotní tematikou.</p> <p>Vycházka za léčivkami do blízkého okolí.</p>

Využívané prostory: místnosti školní družiny, přilehlá chodba, školní dvůr, lesopark Štěpánka

Celoroční cíl: vést žáky k samostatnosti a péči o vlastní osobu

Září

Vycházky

- Poznávání a orientace v okolí školy, lesoparku Štěpánka (honičky, hry s jednoduchými pravidly)
- Využití dětského koutku, prolézačky, houpačky
- Dodržování bezpečnosti při hrách mimo budovu školy

Odpočinková činnost

- Seznámení s novými žáky, seznamovací hry
- Rozhovory, jak jsem prožil prázdniny
- Hry se stavebnicemi, omalovánky
- Poslech pohádek
- Rozhovory na téma „Já a moje rodina“

Výchovné činnosti

PV

- Práce s papírem, skládání, stříhání, vystřihování
- Podzimní výstava z plodů podzimu
- Drobné přírodniny
- Dodržování bezpečnosti při práci

TV

- Využití chůze, běhu a poskoků
- Házení do dálky, koulení míče

EV

- Kreslení tužkou, pastelkou
- Práce s dětskými časopisy Sluníčko, Mateřídouška
- Hygienické návyky, zdravení dospělých
- Skládání a zažehlování korálků
- Poslech a zpěv dětských písní
- Netradiční techniky
- Skupinová práce na téma „Vzpomínky na prázdniny“

Říjen

Vycházky

- Pozorování dopravního ruchu (křižovatka, dopravní značky v okolí)
- Změny v přírodě, barvy podzimu, sklizeň na zahradě, na poli
- Bezpečnost při přecházení, chůze v útvaru
- Sběr přírodnin

Odpočinková činnost

- Skládání puzzlí, rozstříhávání a skládání pohledů
- Četba z dětských časopisů
- Volné kreslení, vyprávění
- Pohádky na přání
- Rozhovory na téma „Můj dům, bydliště, adresa a okolí“

Výchovné činnosti

PV

- Práce s přírodninami
- Výroba tiskátek z brambor a jiných materiálů
- Papírové mozaiky-houby, ježek, ovoce
- Výroba draků
- Práce se stavebnicemi, stavba dle předlohy
- Pletení náramků z gumiček

TV

- Indiánský běh
- Rychlé přeběhy, využití přírodních překážek,
- Házení a chytání míče, hod na cíl, válení sudů

EV

- Práce s papírem, koláže, plastické koláže
- Modelování
- Obtisk a nalepování listů
- Poznej písničku, hra na muzikanty, sluchové hry, „Karaoke“ zpěv
- Dodržování pořádku v herně, šatně, úklid hraček
- Výtvarná soutěž s tematikou podzimu

Listopad

Vycházky

- Změny v přírodě na podzim, vedení dětí k ochraně přírody
- Bezpečné přecházení komunikací
- Rekreační činnosti, jednoduché hry
- Sportovní hry a soutěže, dodržování jejich pravidel

Odpočinková činnost

- Četba pohádek, vyprávění přečteného
- Omalovánky
- Hry se stavebnicemi
- Sluchové hry
- Soutěže ve stavění kostek
- Zpěv známých písní

Výchovné činnosti

PV

- Práce s papírem
- Montážní a demontážní práce, stavebnice, výrobky z plyšových drátků
- Obrázky z korálků, navlékání korálků

TV

- Různé druhy přihrávek, driblování na místě
- Způsoby chytání míče
- Drobné hry
- Desetiboj - soutěž

EV

- Dekorativní zdobení, papírové koláže
- Malba vodovými barvami, temperovými barvami
- Obrázky z různých drobných předmětů, semínka, těstoviny, koření
- Říkadla, rozpočítávadla
- Upevňování hygienických návyků, pravidelné mytí rukou, používání kapesníků, používání WC, vhodné oblečení dle počasí
- Hudební hádanky, poznávání hudebních nástrojů

Prosinec

Vycházky

- Pozorování práce lidí, předvánoční výzdoba
- Prohlubování poznatků o přírodě (voda, led, sníh)
- Spontánní hry, volný projev dětí
- Vztahy mezi dětmi, začlenění do skupiny

Odpočinková činnost

- Čtení pohádek
- Hádanky
- Volné hry, rozhovory na vánoční téma (Mikuláš, Barbora)
- Rozhovory na téma „Vánoce“ (jak tráví naše rodina svátky, co si přeji pod stromeček..)
- Poslech vánočních písní a koled

Výchovné činnosti

PV

- Práce s papírem, vánoční ozdoby, přání
- Jednoduché svícny z různých materiálů
- Modelování, vánoční pečivo
- Vánoční výstava

TV

- Zimní sporty, bezpečná chůze po chodníku

EV

- Kreslení, malování, zimní a vánoční motivy
- Vánoční koledy, poslech a zpěv
- Upevňování hygienických návyků

Leden

Vycházky

- Otužování, předcházení nemocem
- Zimní sporty
- Zvířata v zimě, pozorování přírody

Odpočinková činnost

- Poslech pohádek, rozhovory-odpočinek na koberci
- Dětské časopisy, jednoduché hry, procvičování sluchu, hmatu

Výchovné činnosti

PV

- Práce se stavebnicí, využití vlastní fantazie, stavba dle předlohy
- Práce s papírem, vystřihování, lepení
- Netradiční techniky

TV

- Zimní sporty, bezpečnost
- Závodivé hry, dodržování pravidel
- „Kuličkíáda“ na koberci

EV

- Dekorativní pásy, barevný rytmus, ornamentální pásy
- Kresba, malba
- Dodržování hygieny při jídle, kultura stolování
- Pějme píseň dokola
- Výtvarná soutěž se zimní tematikou

Únor

Vycházky

- Hry spojené s chůzí, během, házením (prohlubování a procvičování základních dovedností)
- Hry na sněhu, stavby ze sněhu

Odpočinková činnost

- Poslech pohádek
- Volba činnosti podle vlastního výběru
- Turnaj v pexesu

Výchovné činnosti

PV

- Práce s papírem, upevňování pracovních návyků
- Práce s textilem, figurky-práce se šablonou
- Pletení náramků

TV

- Využití švihadla
- Míče, chytání, přihrávky
- Závodivé hry

EV

- Estetická výzdoba prostorů školní družiny
- Úprava vlastního zevnějšku
- Kreslení, malování
- Vyprávění podle obrázků
- Dramatizace jednoduché pohádky
- Zpěv známých písní, „Karaoke“ zpěv

Březen

Vycházky

- Jarní příroda, rašení stromů, jarní květiny
- Pozorování změn místního toku
- Volné hry ve vyznačeném prostoru

Odpočinková činnost

- Pexeso, puzzle, tajenky, kvarteto
- Rozhovory, první jarní den, omalovánky
- Pohádky

Výchovné činnosti

PV

- Papírové koláže, vytrhávání
- Výrobky z papírových sáčků
- Práce s textilem
- Jarní výstava

TV

- Závodivé hry, slalom mezi stromy
- Zdolávání přírodních překážek

EV

- Kresba, malba, jarní tematika
- Výtvarné práce s klovatinou
- Sluchové hry, říkadla
- Prohlubování návyků jednání s lidmi (požádat x poděkovat)
- Písničky „na přání“
- Výtvarná soutěž s jarní tematikou

Duben

Vycházky

- Přílety ptactva
- Chování v přírodě (nelámat, neničit, nehlučit)
- Hry v přírodě, dodržování pravidel

Odpočinková činnost

- Individuální hry
- Rozhovory, vyprávění
- Četba na pokračování
- Omalovánky, doplňovačky
- Stolní hry
- Povídání o Velikonocích (zvyky, tradice)

Výchovné činnosti

PV

- Stavby v přírodě, pískoviště
- Práce s různým materiálem – výroba velikonočních dekorací
- Vystřihování z dětských časopisů
- Zdobení velikonočních kraslic
- Velikonoční výstava

TV

- Využití přírodnin, hod do dálky, na cíl
- Přeskoky, podlézání
- Dětský koutek v lesoparku Štěpánka

EV

- Velikonoce, kresba, malba
- Práce s barevným pískem
- Obrázky z různých přírodnin
- Vystřihovánky
- Poznávání hudebních nástrojů, zpěv známých písní
- Prohlubování návyků jednání s kamarády, dospělými, omluva

Květen

Vycházky

- Pozorování živé přírody
- Poznávání listnatých stromů, jehličnanů
- Poznávání dopravních prostředků

Odpočinková činnost

- Skládání puzzlí
- Individuální hry
- Hádanky, omalovánky
- Pohádky a říkadla
- Klidové hry

Výchovné činnosti

PV

- Přání ke Dni Matek, práce s papírem
- Pískoviště, tunely, hrady
- Využití drobných přírodnin, vytváření obrázků, pokojíčků

TV

- Využití chůze, běhu, skoku
- Hry s dodržováním pravidel
- Olympiáda

EV

- Kreslení křídami
- Hry na rozvoj sluchu
- Hra na hudební nástroje, napodobování, jak se na ně hraje
- Dramatizace jednání lidí, otázka x odpověď
- Netradiční techniky
- Výtvarná soutěž na volné téma, dle fantasmie dětí

Červen

Vycházky

- Volné hry v lesoparku Štěpánka, bezpečnost při hrách
- Hry na školním hřišti
- Koupání

Odpočinková činnost

- Společná četba
- Dětské časopisy
- Omalovánky
- Společenské hry

Výchovné činnosti

PV

- Práce s drobným lesním materiálem, koláže
- Stavby na pískovišti

- Práce s hlínou
- Navlékání korálek
- Třídění a úklid her

TV

- Líný tenis, badminton
- Míčové hry
- Plavání, hry ve vodě

EV

- Poslech písniček z pohádek, dětské písně, „Karaoke“ zpěv
- Soutěže ke Dni dětí
- Malba, kresba, prázdninové téma

Výlet za odměnu se školní družinou.

Plán je sestaven tak, aby mohl být upravován v případě změn počasí, případně přizpůsobován možnostem a schopnostem dětí, které navštěvují školní družinu.

Činnost školní družiny doplňují dvě celoroční soutěže. První je sbírání „smajlíků“ (odměna za vykonanou práci, za povedený výrobek, za pomoc kamarádovi...). Tato soutěž je vyhodnocována každý měsíc. Ve druhé soutěži hodnotíme každý den vždy společně chování dětí, za které dostávají razítka.

Soutěž končí v červnu, kdy děti dostanou dárečky a uskuteční se výlet za odměnu se školní družinou.

Ekonomické, materiální a personální podmínky

Ekonomické:

- Poplatek za ŠD činí 50,- Kč měsíčně. Platba je vybírána hotovostně vychovatelkami ŠD nebo v sekretariátu školy. Část těchto finančních prostředků je použita na nákup materiálu (papíry, barvy lepidla a jiné pomůcky) a na zkvalitnění interiéru jednotlivých oddělení ŠD.

Materiální:

- Prostory ŠD tvoří 3 samostatné místnosti různých rozměrů
- Vybavení je přiměřené a je přizpůsobeno pro potřeby mimoškolních aktivit
- Nábytek je částečně doplňován nebo vyměňován
- Dětem je zajištěn pitný režim.
- Prostory ŠD jsou bezpečné
- ŠD využívá školní hřiště, tělocvičny školy a přilehlý lesopark Štěpánka

Personální:

- V ŠD pracují celkem 4 vychovatelky, které splňují ÚSO pedagogického směru obor vychovatelství
- Vychovatelky se každoročně podílí na přípravě školních akcí (vánoční besídka, karneval, soutěže, výlety...)
- Vychovatelky se zúčastňují akreditovaných kurzů, programů dalšího vzdělávání pedagogů a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji pedagogické činnosti pro ŠD

Hygiena a bezpečnost v ŠD

- Jednotlivá oddělení ŠD mají 10 - 14 dětí
- Oddělení využívají k odpočinkové činnosti koberce, pohovky. K pracovním činnostem, stolním hrám apod. stoly, které nemají tradiční uspořádání
- Oddělení jsou vybavena umývadlem, osvětlením, koberce jsou pravidelně vysávány a PVC myté mokrou cestou, místnosti jsou pravidelně větrány okny
- Pitný režim je zajištěn, sociální zařízení je pro ŠD společné se školou. Děti všech 4 oddělení využívají 3 šatny.
- Vzhledem k velmi časnému začátku provozu ŠD (6:45 hod.) se děti mohou při ranní docházce nasnídat u určených stolů. Obědvají ve školní jídelně, při obědech dbají vychovatelky na dostatečné stravovací návyky. Dobu od 15:00 do 15:15 hod. žáci využívají k odpolední svačině.
- Žáky po vyučování přivádí do družiny po převlečení v šatně školy vyučující.
- Na začátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách v ZŠ, ŠD, na školním hřišti, při společných vycházkách a akcích. O poučení je veden záznam v přehledu VVP. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti.
- Lékárnička pro první pomoc je umístěna v ŠD, telefonní čísla rodičů v případě úrazu jsou uvedena v zápisních lístcích a přehledu VVP. Všechny vychovatelky byly proškoleny v základech 1. pomoci a jsou seznámeny se zdravotním stavem některých dětí (epilepsie, diety, alergie...)
- Kniha úrazů je v případě potřeby k dispozici u vedoucí vychovatelky školní družiny
- Vychovatelky spolupracují s rodiči a tř. učitelkou a bezprostředně reagují na výchovné a jiné problémy.

Schváleno pedagogickou radou: 31. 8. 2016

Předloženo školské radě: 14. 9. 2016